

KENDERGYÁRI KULTÚROSOK

I.

Az újesztendő csöndesen és szinte észrevétlenül, különösebb változások nélkül köszöntött az Újszegedi Kendergyári Kulturális Munkásai. Már január 3-án, kedden, a munka szokásos rendje szerint az énekkar és a színjátszó csoport megtartotta az év első próbáját. Az énekkar a szegedi zenei hetekre, április 4-re és tsz-látogatásra készül, s Vándor, Bárdos műveit tanulja, a színjátszók fiatal szegedi író, Hives László *Közel a tavasz* című egyfelvonásosának előadására készülnek, de már készült elő a következő mű próbái is, Léva Béla és Sipos Tamás rádióban bemutatott *Dunántúli rapszódia* című hangjátékának színpadi változatát.

Munkaterv és eredmény

Az évi munka tehát rendben megkezdődött. Az énekkar is és a színjátszók is jól ismerik tennivalóikat, tudják, mire kell leginkább készülniük, és az apróbb részfeladatok megoldása közben sem feledkeznek meg a nagyobb célokról. Egyaránt szerepel például terveikben a felszabadulás elfordulásának megünneplése, termelődíjakat látogatása.

Csakhamoly bizonyos mértékig egymástól elszakadva, a tennivalók összehangolása nélkül dolgoznak: az üzem idején kulturális munkájának terve ugyan még nem készült el. Pedig már december elején megkezdtek az összehangolást, csakhamar később az üzem szakszervezeti kulturális felelőse, Bálint Lászlóné megbetegedett és a munka abbamaradt. Így állt elő az a csöppet sem szerencsés helyzet, hogy a munkából hiányzik az az összefogó és koncentráció, ami a különböző csoportok tevékenységét összehangolná, és biztosítaná azt, hogy minden erő egy-egy kijelölt nagy feladat megoldására irányuljon.

A munkaterv persze nemcsak erre lenne jó. Bálint Lászlóné elvtársnő tisztában van az elmúlt év munkájának eredményeivel és hibáival, a múlt év mérlegét el készítette, és ez a mérleg lényegében helyes. Tudja, milyen feladatok várnak rájuk az új évben, tudja, hogyan lehet, hogyan kell az előfordult hibákat kijavítani, tervei, ötletei jók. Csak, hogy mindezt meg kellene és meg is kell beszélnie az illetékesekkel, a színjátszókkal, az énekkarral, a közösetervezővel, az ismeretterjesztő előadások felelőseivel, egyszerűen mindazokkal, akiknek az üzem kulturális munkájában szavuk és tennivalójuk van. Lehet-e erre jobb alkalom a terv összeállításánál? Aligha. Sürgősen meg kell tehát csinálni, különben a jó kezdet elakadhat, s a hibákban a legjobban szándékaik ellenére sem tudnak majd javítani.

Egy kis történelem

S ne akárhogyan: bátran tervezzenek, szép és nagy feladatokat, merész célokat tűzzenek maguk elé. Az üzemben büszkén beszélnek azokról a felszabadulás utáni esztendőkről, amikor a vállalat kitűnő kulturális munkásainak a híre nemcsak a gyár — még Szeged határain is túl jutott és igen gyakran szerepeltek nagy sikerrel az üzemeken kívül, többek között Budapesten is. Az idején terv végleges megformálásánál a gyári kultúrosok törekedjenek arra, hogy legalább szándékukban, céljukban és akaratban megközelítsék e szép korszak kulturális munkájának színvonalát, s ne olyan béműködésű beszéljenek erről az időszakról, ahogyan most. Természetesen lehetséges — ne mondjuk: valószínű — hogy ebben az évben még nem sikerül elérniük ezt a kijelölt célt. Mégse úgy tekintsenek azokra a régebbi időkre, mint

ma már elérhetetlen színvonalra.

Kétségtelenül véletlen szerencse is volt, hogy akkor, 1947-től körülbelül 1953-ig egyszerre annyi tehetséges kulturális munkás dolgozott együtt az üzemben. Ma ez talán valóban nincsen így, de ez a sikeres munkának csak egyik, de nem egyetlen tényezője. A kulturális munka fejlesztésének összes többi lehetősége és feltétele ma is éppúgy megvan, mint akkor, ha nem jobban. Ezeket kell az idején összeállításánál ötletesebben, de mindenekelőtt bátrabban, magasabb célok felé törve felhasználni. Többet és jobbat kell akarni, s akkor majd a munka eredményessége is fokozódik.

Szép, de megvalósítható tervekkel

Természetesen nem arról van szó, hogy a kultúrosok a valóságtól, a realitástól elszakadva tervezzenek. Járjanak csak a földön, vegyék figyelembe adottságaikat, erejüket, de legyenek bátrabbak és minden lehetőséget használnak ki. Néhány évvel ezelőtt az üzem színjátszói egy háromfelvonásos darab előadására vállalkoztak. Öt hónapig tanulmányozták a szerepeket, közben 12 szereplő közül 11 cserélődött. Tehát egyáltalán nem volt könnyű a munka. S az eredmény? Nem állt arányban a nehéz munkával. Ma már ők is tudják, hogy ez az út nem járható, és háromfelvonásos darabok helyett könnyebb, a számukra alkalmasabb egyfelvonásosok tanulására tértek át.

S hogy milyen legyen a bátrabb, merészebb tervezés, mondjuk éppen a színjátszókkal kapcsolatban? Több lehetőséget kell nekik teremteni az üzem belüli szereplésre. Necsak az üzemnepségekben lépjenek fel, hanem önálló esten vagy esteken is. Az elmúlt évben a színjátszó-csoport ugyan is csak ilyen szereplésekre vállalkozott, pontosabban csak ilyen alkalmi fellépésekre vették őket igénybe. És természetesen szerepeltek falvakban, termelődíjakban, Deszken, Ruzsán, Mórahalmon, az énekkarral és a táncosokkal együtt; hozzájárulva a termelődíjak mozgalom fejlesztéséhez.

O. L.

Földet, tudást egyesítve...

Szatymazon tegnap Homokgyöngye névvel új tsz alakult

A finom gyümölcsöt és szőlőt termő híres vidéken, Szatymazon — amint jelenítettük — korábban megalakult a Barackvirág Termelődíjak Szövetkezet. Már akkor is sokan mondták a nyugati határmezsgéi közül, hogy ők sem maradnak el, megteremtik közös gazdaságukat. Állták szavukat és a jelentős eseményre, az alakuló közgyűlésre tegnap, csütörtökön délután került sor.

Az ünnepi díszített művelődési otthon zsúfolásig megtelt a nyugati határmezsgéi gazdái. A messzi tányákról

még az asszonyok is eljöttek férjeikkel együtt,

hogy sok fontos kérdésben döntsenek.

Figyelővé váltak az arcok, amikor kezdődött a közgyűlés. Mindjárt kimondták, hogy

201 család 1103 kataszteri hold földön alakítja meg termelődíjak Szövetkezetét, Homokgyöngye névvel.

A tsz-be ezután még újabb parasztszövetkezetek lépnak, jelentős földterülettel.

Nagyon fontos a szövetkezet induló, közös alapja. Ennek tudatában határoztak ebben is. Azok a gazdák, akik gazdasági felszerelést és jószágállományt nem visznek a közösbe, minden hold szőlő és gyümölcsös után 300 forinttal, minden hold szántóföld után pedig 150 forinttal járulnak hozzá a közös alaphoz. Akik gazdasági felszerelést, valamint jószágokat visznek a tsz-be, ezek értékének 25 százalékát adják a közös alapba. A földnélküli parasztszövetkezetek 100-100 forintot adnak.

Meghatározták a kötelező munkaegységek számát.

Már a közgyűlés is körültekintő gondossággal foglalkozott az öregekkel, az esetleg megbetegedőkkel.

A tavaszi vetéshez szükséges magvakat összeadják.

A szövetkezeti gazdák végül maguk közül

megválasztották új közös gazdaságuk 11 tagú vezetését.

A termelődíjak Szövetkezet elnöke a közgyűlésen álló gazdát, Rácz Jánost tették meg.

Az új útra tért gazdákat, a Homokgyöngye Tsz tagjait a járási pártbizottság nevében Kakuszi Imre, a járási tanács nevében Olasz

Imre, a járási tanács elnöke helyettese, a helyi tanács nevében pedig Mészáros Ferenc községi tanácselnök köszöntötte.

Öntözési szaktanfolyam Szegeden

Az Alsótiszavidéki (szegedi) Vízügyi Igazgatóság és Csongrád megyei tanácsal karöltve kéthetes szaktanfolyamot indított Szegeden a megye termelődíjak Szövetkezetének részére. A tanfolyamon az öntözési ismereteket, az esőszerű permetező berendezések szerelését, kezelését sajátítják el a tsz-ek megbízottai.

A Vízügyi Igazgatóság szakemberei a tápéi gépezet- és előregyártó telepen

tartják az előadásokat és gyakorlati bemutatókat. Alapvetően két-két tagot küldtek azok a termelődíjak Szövetkezetek, melyek a múlt évben már vásároltak, vagy pedig az idén szereznek be öntözöberendezést.

A kéthetes tanfolyam résztvevői az ismeretek elsajátítása után szakmunkásbizonyítványt kapnak, s termelődíjak Szövetkezetekben az öntözöberendezések kezelését látják el.

Újabb garanciális szervizszolgálat Szegeden

A Szegedi Vegyipari Ksz fél éve rendezte be televízió- és rádiójavító szerviz-műhelyét. Ennek a forgalma hat hónap alatt az ötszörösére emelkedett, az utóbbi hónapban már csaknem száz készüléket vittek javításra a szövetkezetbe. Most, hétfőtől kezdve

újabb garanciális szervizszolgálatot vezetnek be.

A ksz vállalta a pápai Elektromax gyár elektromos háztartási kisgépeinek garanciális javítását. A pápai vállalat gyártotta

mosógépeket, padlókeféket, tűzhelyeket, hűtőgépeket, villanyrezeceket, vasalókat, kávéfőzőket és egyéb készülékeket kéthárom nap alatt, de legfeljebb egy héten belül javítják meg

a szövetkezet új részlegében. Természetesen nemcsak a vállalati jótállásból eredő, hanem az egyéb és más gyárak készülékeinek szükséges javítását is elvégzik.

Az elektromos háztartási kisgépek garanciális szervizszolgálatát egész Csongrád megyére kiterjed. Ugyancsak új feladatot vállalt a vegyipari szövetkezet

az üzletek, irodák, magánházak neon-berendezéseinek javításával is. Az utcai közvilágításnál ezt a munkát a fővárosi Neon- és Fénycsó Vállalat szegedi kirendeltsége végzi. E felszereléseket a budapesti Fénycsó és Neon Ksz gyárt

ja országosan, s a Szegeden és Csongrád megyében végzendő javításokra az itteni testvérszövetkezetekkel kötött szerződést. Később a kereskedelmi vállalatok és intézmények neon-felszerelését a szegedi ksz végzi, ahova máris több megrendelés érkezett. Így például

a napokban készül el egy négy méter magas neonvilágítás totó-lottó baba a szövetkezetben,

melyet még ebben a hónapban felszerelnek a Kársz utcán, annak a házának a tetejére, ahol a csemegebolt van. A több színben váltakozó "neonbaba" újabb érdekes színlátvány lesz a szegedi közrónak.

Dobi István látirálban üdvözölte Kennedyt

h' valatba lépése alkalmából

Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke táviratban üdvözölte John F. Kennedyt, az Amerikai Egyesült Államok elnökét hivatalba lépése alkalmából. (MTI)

Nincs kilátás közei havazásra

Az idején télen csütörtökön hajnalban süllyedt legmélyebb a hőmérő: az ország legtöbb vidékéről mínusz 10-15 fokot jelentettek. A talajmenti rétegekben Debrecenben húsz fokig süllyedt a hőmérő higánya.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a következő napokban számítani lehet a hideg mérséklődésre. A páráadás, felhősödés erősödik, az éjszakai fagyok gyengülnek, jelentős mértékű havazás azonban egyelőre nem lesz. (MTI)

Ankét a „Viszontlátásra, Szeged!” kisfilmről

Tegnap Szegeden, a Szabadság Moziban a filmpropagandisták és meghívott közönség előtt levetítették a „Viszontlátásra, Szeged!” című kisfilmet. A Budapesti Filmstúdióban készült húszperces alkotásról lapunk kárácsónyi számában már részletesen írtunk.

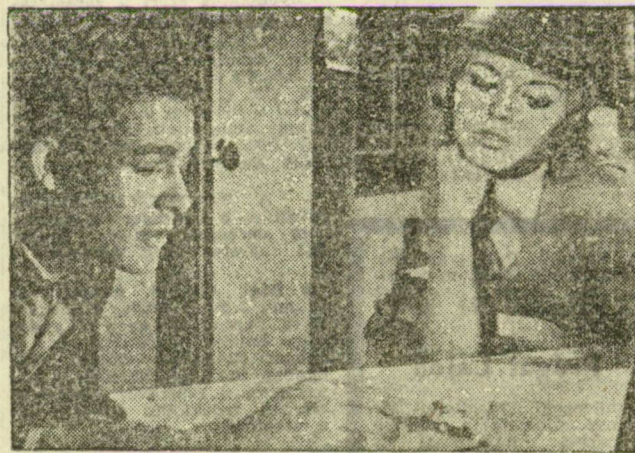
A vetítés követően szűkebb körű ankétot rendezett az Újságró—MSZBT-klubban a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal az új filmről. A vetítésen és ankétot megjelentek a film alkotói is, köztük Bánki László filmrendező, a „Viszontlátásra, Szeged!” írója és rendezője.

L. F.

Babette háborúba megy

Nemcsak a világhíres és elkényeztetett szépség, Brigitte Bardot játékaért van sikere ennek a filmnek és hódítja meg a közönséget. A vígjátéki elemekkel színezett szatirikus történet is szellemes, jó. A fiatal, vidéki lány, Babette útja füstölő romokon át az Angliába menekült francia katonák főhadiszállásáig visz. Különös szerencséje Babette-nek, hogy hasonlít a hírhedt náci tábornok, Von Arenbergnek a szeretőjéhez. Ez a hasonlóság ad ötletet az angoloknak, hogy Babettel kelepcebé csalják a tábornokot és elrabolják. Babette-et bedobják a nagy kalandra, s röviddel utána a Gestapo-főnök hatalmába kerül, aki ugyancsak kihalozná, lány hasonlóságát. A párizsi Gestapo-főnök ugyanis gyanakszik Von Arenbergre, kétéltűnek a Hitler iránti hűségében.

Ez a kettős cselekmény teremti meg a komikus helyzeteket, váltakoztatja Babette szerepét hol az egyik, hol a másik tábornok. A párhuzam ügyesen használja ki a lehetőségeket a karikírozásra, amely már gúnnyal leplezi le a náciakat, ugyanakkor választékos eszközökkel gunyoros a francia és angol

A címszereplő Brigitte Bardot és J. Gharrier (Gérard) a film egyik jelenetében

oldal szereplőinek bemutatására is. Christian Jacques rendezése öltet, eleven, mindig a lényeges vonásokat ragadja meg „hősei” cselekményében. Jut ideje komoly tónusok megragadására is, különösen a film első részében, amikor a háborút visszatérítő képsorokat mutatja be, ha még oly idilliussá színekelve gyűjtve is.

Brigitte Bardot filmszínhatárban először szerepel, s hírnevére a játékával rá

KÖNYVESPOLC

TORDAI GYÖRGY: UBRYK BORBÁLA

Közel száz esztendővel ezelőtt megdöbbenő bűncselekmény hozta izgalomba a világ közvéleményét. Egy fiatal kopyleplezte a krakói zárda szörnű titkát. Féltekenység, bosszú áldozataként húsz esztendeje élt már a karmeliták zárdájában befalazva egy apaca, Ubrík Borbála. A haladó gondolkodású emberek összgyűjtötték a megdöbbenő bűntett bizonyítékait, s követelték a bűnösök megbüntetését. A sötétség erői azonban összekötötték, fondorlatot, megfélemlítést és megvesztetést egyaránt latba vetettek azért, hogy megakadályozzák az igazság napfényre jutását.

Tordai György kisregénye — mely a történeti valóság és az írói fantázia nagyszemű találkozásából született

PATKÓ—RÉV: VIETNAM

Jóval több ez a gyönyörű útikönyv, mint felszínes útleírás vagy mint futó benyomások csokorba gyűjtése. Patkó Imre és Rév Miklós izgalmas tibeti utazásokról készült könyvük után most újabb és még tartalmasabb munkával jelentkeztek. Ha csak végiglapozzuk is a könyvet, máris megállapíthatjuk belőle, hogy Vietnam nagyon szép trópusi ország, amelynek csodálatos tájain több ezer kilométert utaztak a szerzők és igyekeztek megismerni a felszabadult nép életét. Beszélgettek parasztokkal, művészekkel, bányászokkal a minden-

napi élet problémáiról, a társadalmi viszonyok régi és új formáiról, kutatták a nép gondolkodásmódjában, vágyaiban, örömeiben és bánataiban sajátos vonásait. Ez a „felfedező út” adja a könyvnek különleges érdekességét, izgalmat és nagy értékét.

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata gondozásában megjelent könyv művészi fényképfelvételei is a teljesebb megismerést szolgálják. Egy részük a szöveg közt szerepel, más részük a könyv végén önálló sorozatban segít kiegészíteni a szerzők mondanivalóját.